

14 ΔΕΚ. 2016

Σελίδες απάντησης: 3

Σελίδες συνημμένων:

Σύνολο σελίδων:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 13/12/2016
Αριθμ. Πρωτ.: 1289

Προς:

✓ **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Αξιοποίηση εγχώριων φυτογενετικών πόρων»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 1396/22-11-2016**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Ι. Λαγός**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στους εγχώριους γενετικούς πόρους, σημειώνεται ότι πέρα από το γεγονός ότι αποτελούν στρατηγικής σημασίας εθνικό αγαθό και πολύτιμο κομμάτι της πολιτισμικής κληρονομιάς της Ελλάδας, το οποίο η χώρα οφείλει να προστατεύσει και να αξιοποιήσει προς όφελός της, μπορούν να συμβάλουν:

- στην παραγωγή ποικιλιών ανθεκτικών σε εκθροούς και ασθένειες, δηλαδή στη μείωση του κόστους παραγωγής του παραγωγού και στην προστασία του περιβάλλοντος λόγω μικρότερων απαιτήσεων σε εισροές (π.χ. φυτοφάρμακα, νερό), καθώς και
- στην παραγωγή προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, δηλαδή προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ), όπως η φάβα Σαντορίνης.

Για τους ανωτέρω λόγους, το Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ το γνωστικό αντικείμενο του οποίου είναι:

α. η συλλογή, η διατήρηση και η αξιολόγηση των φυτογενετικών πόρων καλλιεργούμενων, συγγενών αγρίων και αυτοφυών ειδών και

β. η γενετική βελτίωση, τα συστήματα παραγωγής και η φυτοπροστασία φυτών μεγάλης καλλιέργειας, κηπευτικών, αυτοφυών, αρωματικών, φαρμακευτικών ειδών και φυλλοβόλων δενδρωδών,

διατηρεί στην Τράπεζα Γενετικού Υλικού (Τ.Γ.Υ.) 14.000 δείγματα φυτικού γενετικού υλικού από συλλογές σιτηρών, οσπρίων, ψυχανθών, κηπευτικών, καπνού, αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών και άλλων καλλιεργούμενων και αυτοφυών συγγενών με τα καλλιεργούμενα είδων κυρίως ως σπέρματα σε ψυκτικούς θαλάμους. Επίσης, στη Θέρμη υπάρχει και συλλογή υπαίθρου με τη μορφή κλωνικού υλικού 260 ελληνικών και ξένων ποικιλιών αμπέλου. Επιπρόσθετα, στο Τμήμα Φυλλοβόλων Οπωροφόρων Δέντρων Νάουσας υπάρχει Τ.Γ.Υ. με μία συλλογή ποικιλιών και υποκειμένων (περισσότερες από 800 εγχώριες και ξένες ποικιλίες) των κυριότερων ειδών φυλλοβόλων οπωροφόρων που διατηρούνται με καλλιέργεια στον αγρό.

Η χώρα μας, προκειμένου να ανταποκριθεί στις εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς υποχρεώσεις της αναφορικά με το ζήτημα της προστασίας, διατήρησης και αξιοποίησης των φυτογενετικών της πόρων, έχει αναλάβει τις κάτωθι δράσεις:

- Στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα προβλέπονται στόχοι που αφορούν στην καταγραφή, διατήρηση και δημιουργία εθνικών βάσεων των γενετικών πόρων της χώρας που θα συμβάλλουν στην υποστήριξη της εφαρμοσμένης έρευνας και στη λήψη πολιτικών αποφάσεων σε θέματα διατήρησης, προστασίας και αξιοποίησής τους.
- Στο πλαίσιο των γεωργοπεριβαλλοντικών δράσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, έχουν εγκριθεί δύο δράσεις που σχετίζονται με θέματα προστασίας και αξιοποίησης της αγροτικής βιοποικιλότητας.
- Συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Συνεργασίας για τους Φυτογενετικούς Πόρους, το οποίο έχει ως στόχους τη διασφάλιση της προστασίας, της διατήρησης και της προώθησης

της χρήσης των φυτικών γενετικών πόρων στην Ευρώπη, με απώτερο σκοπό την προστασία της βιοποικιλότητας και την αξιοποίηση του φυτικού γενετικού υλικού στον τομέα των τροφίμων και της γεωργίας.

Όσον αφορά στην αξιοποίηση των φυτογενετικών πόρων, σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της σχετικής ομάδας εργασίας που συγκροτήθηκε από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τα αποτελέσματα της οποίας έχουν διαβιβαστεί αρμοδίως, αναμένεται η εντολή για τη σύνταξη θεσμικού πλαισίου για την αξιοποίηση των φυτογενετικών πόρων.

Όσον αφορά στους Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς (ΓΤΟ), το Εργαστήριο Γενετικής Ταυτοποίησης (Ε.ΓΕ.ΤΑ.) είναι Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς προς την Ευρωπαϊκή Ένωση για τον Έλεγχο Γενετικών Τροποποιήσεων σε σπόρους σποράς (ΓΤΟ) και είναι μέλος του δικτύου των αντίστοιχων ευρωπαϊκών εργαστηρίων. Ως ειδικευμένο εργαστήριο στο συγκεκριμένο θέμα, δύναται να διατυπώσει άποψη για τον έλεγχο σε σπόρους σποράς που έχει ως βασικό αντικείμενο ανάλυσης. Στην Ελλάδα η θέση για τα ΓΤΟ και, ειδικότερα, για τους σπόρους σποράς που προορίζονται για καλλιέργεια είναι μηδενική ανοχή σε γενετικές τροποποιήσεις, όπως αυτή έχει εκφραστεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ). Στο εργαστήριο πραγματοποιούνται αναλύσεις σε έναν αριθμό κωδικοποιημένων δειγμάτων προερχόμενα από δειγματοληψίες του υπηρεσιών δειγματοληψίας του ΥΠΑΑΤ και αφορούν σπόρους που πρόκειται να καλλιεργηθούν. Ως εκ τούτου, ήδη, υφίσταται μία πρώτη γραμμή άμυνας, με σκοπό να περιορισθεί η όποια παρουσία ΓΤΟ από το στάδιο της καλλιέργειας, προτού αυτά καταλήξουν στο ράφι. Οι εν λόγω προσπάθειες γίνονται πάντα σύμφωνα με την υφιστάμενη υλικοτεχνική υποδομή και το διαθέσιμο κόστος που απαιτούνται για ειδικευμένες γενετικές αναλύσεις στο DNA των οργανισμών. Η τεχνολογία των σπόρων μεταβάλλεται ταχύτατα και απαιτείται η συνεχής ενημέρωση και αναβάθμιση των τεχνικών για τη διατήρηση του συγκεκριμένου επιπέδου αναλύσεων που δυσχεραίνεται με την οικονομική κρίση.

Στο ευρύτερο πλαίσιο, το θέμα των ΓΤΟ είναι ένα τεράστιο ζήτημα, διότι πρόκειται για προϊόντα προερχόμενα από υψηλής γενετικής τεχνολογίας εφαρμογές στο επίπεδο του DNA και η χρήση τους αποτελεί σημείο τριβής μεταξύ Ευρώπης και Αμερικής, αλλά και μεταξύ Ευρωπαϊκών κρατών.

Όσον αφορά στον έλεγχο τροφίμων που, ενδεχομένως, αποτελούνται, περιέχουν ή παράγονται από ΓΤΟ, σημειώνεται ότι έχει εγκριθεί, σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, με στόχο την προστασία της υγείας των καταναλωτών και την προστασία της επιλογής τους, συγκεκριμένο νομοθετικό πλαίσιο για τη σκόπιμη απελευθέρωση και διάθεση στην αγορά Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών και Τροφίμων, σύμφωνα με την αρχή της προφύλαξης.

Ο ΕΦΕΤ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, διεξάγει, σε ετήσια βάση, ελέγχους για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με τους κανόνες της Εθνικής και Ευρωπαϊκής νομοθεσίας όσον αφορά στη διάθεση στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων της διακίνησης, της παρασκευής και της λιανικής πώλησης, καθώς και στην επισήμανση τροφίμων, τα οποία είναι πιθανόν να αποτελούνται, περιέχουν ή παράγονται από ΓΤΟ. Σημειώνεται ότι ο έλεγχος για την παρουσία ΓΤΟ αποτελεί βασική προτεραιότητα του Πολυετούς Ολοκληρωμένου Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου (ΠΟΕΣΕ) για τα τρόφιμα φυτικής προέλευσης και στηρίζεται τόσο από τον ΕΦΕΤ όσο και από όλες τις άλλες εμπλεκόμενες Αρμόδιες Αρχές, όπου με την ιδιαίτερα ικανοποιητική συνεργασία τους ελέγχονται οι ΓΤΟ σε όλη την αλυσίδα παραγωγής, διακίνησης και διάθεσης.

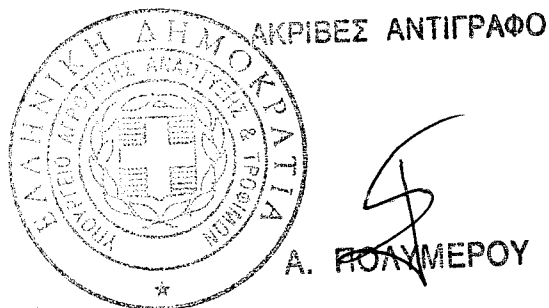
Σκοπός του Προγράμματος Επισήμου Ελέγχου για την παρουσία ΓΤΟ σε τρόφιμα και συστατικά τροφίμων που υλοποιεί ο ΕΦΕΤ, είναι η προστασία της υγείας και η προάσπιση των συμφερόντων των καταναλωτών, μέσω της παρακολούθησης της συμμόρφωσης με την Εθνική και Ενωσιακή νομοθεσία που αφορούν στην κυκλοφορία στην αγορά και την επισήμανση ορισμένων τροφίμων, τα οποία είναι πιθανόν να αποτελούνται, να περιέχουν ή να παράγονται από ΓΤΟ ή να περιέχουν συστατικά, τα οποία, με τη σειρά τους, αποτελούνται, περιέχουν ή παράγονται από ΓΤΟ.

Οι δειγματοληψίες αφορούν σε πρώτες ύλες και έτοιμα προϊόντα από τελικά σημεία πώλησης, όπως εμπορικά καταστήματα, καθώς και σε σημεία χονδρικής πώλησης (εισαγωγείς, διανομείς, αποθήκες κ.λπ.).

Τα αποτελέσματα των σχετικών ελέγχων του ΕΦΕΤ περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις του ΠΟΕΣΕ, οι οποίες βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του φορέα.
(http://www.efet.gr/portal/page/portal/efetnew/consumers/official_audit).

Σημειώνεται ότι το χρονικό διάστημα 2011-2015 διενεργήθηκαν 106 εργαστηριακοί έλεγχοι σε σόγια, αραβόσιτο, ρύζι, λιναρόσπορο, παπάγια και προϊόντα τους και η συμμόρφωση με τη νομοθεσία είναι ~ 99,1%. Γενικότερα, στη συντριπτική πλειοψηφία των ελεγχθέντων δειγμάτων δεν ανιχνεύθηκε η παρουσία ΓΤΟ. Παράλληλα, τα αποτελέσματα υποστηρίζουν την ορθή συμμόρφωση των επιχειρήσεων τροφίμων με τους κανόνες της Εθνικής και Ενωσιακής νομοθεσίας για την κυκλοφορία στην αγορά, τη διάθεση και την επισήμανση τροφίμων, τα οποία είναι πιθανόν να αποτελούνται, να περιέχουν ή να παράγονται από ΓΤΟ ή να περιέχουν συστατικά, τα οποία, με τη σειρά τους, αποτελούνται, περιέχουν ή παράγονται από ΓΤΟ. Επίσης, διαπιστώνεται η προστασία της υγείας του καταναλωτή από την απουσία κυκλοφορίας μη εγκεκριμένων ποικιλιών ΓΤΟ.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Ι. Λαγό